

Prof. dr hab. med. Wojciech Drygas
Katedra Medycyny Społecznej i Zapobiegawczej
Uniwersytet Medyczny w Łodzi

Łódź, dn. 21 czerwca 2021

Dziekan
Wydziału Nauk o Zdrowiu
prof. dr hab. Alina Borkowska

**Ocena dorobku naukowego, dydaktycznego oraz organizacyjnego
dr n. ekon. Błażeja Łyszczarza w związku z postępowaniem
o nadanie stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk
medycznych i nauk o zdrowiu w dyscyplinie nauki o zdrowiu.**

Dr n. ekon. Błażej Łyszczarz (BŁ) ukończył w 2003 roku studia w Akademii Ekonomicznej w Poznaniu na kierunku ekonomia w specjalności publicystyka ekonomiczna i public relations. W 2006 roku rozpoczął pracę jako asystent w Zakładzie Ekonomiki Zdrowia (Katedra Zdrowia Publicznego) w Collegium Medicum im Ludwika Rydygiera w Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu. W 2012 roku uzyskał stopień doktora nauk ekonomicznych w dyscyplinie ekonomia za rozprawę pod tytułem „Ocena efektywności systemów opieki zdrowotnej w krajach OECD”. Promotorem tej wyróżnionej Przez Rektora UMK i Radę Wydziału Nauk Ekonomicznych i Zarządzania pracy doktorskiej była dr hab. Zofia Wyszowska, prof. UMK. Rozprawa została wydana pod identycznym tytułem jako monografia przez wydawnictwo Wolters Kluwer w 2014 roku. W latach 2013-2019 dr BŁ pracował jako adiunkt w Zakładzie Ekonomiki Zdrowia, w Katedrze Zdrowia Publicznego, zaś od października 2019 do chwili obecnej jest adiunktem w Katedrze Ekonomiki Zdrowia. Z przedstawionej w Autoreferacie informacji wynika że poza pracą zawodową w macierzystej Uczelni Kandydat realizował znaczącą działalność naukową w dwóch organizacjach pozarządowych: w Instytucie Innowacyjnej Gospodarki oraz w Instytucie Innowacji i Odpowiedzialnego Rozwoju.

Ocena dorobku naukowego

Dr n. ekon. Błażej Łyszczarz jest autorem lub współautorem ponad 60 publikacji, w tym 30 prac oryginalnych, 6 prac poglądowych oraz jednej monografii. Dorobek ten uzupełnia dziesięć rozdziałów w monografiach lub podręcznikach akademickich oraz

trzyście prac popularno-naukowych. Sumaryczny Impact Factor publikacji wynosi 19,461 zaś punktacja całkowitego dorobku naukowego MNiSW = 689.

Liczba cytowań według wg bazy Web of Science wynosi 37, zaś indeks H = 3

Przed uzyskaniem doktoratu Kandydat opublikował 9 oryginalnych prac twórczych i 3 prace poglądowe oraz 10 rozdziałów w monografiach i podręcznikach (łącznie punktacja MNiSW = 91 pkt). Dorobek ten Kandydat znacząco powiększył po uzyskaniu stopnia doktora. Od roku 2013 (tj. od uzyskania stopnia doktora) opublikował 21 oryginalnych prac twórczych, trzy prace poglądowe oraz 10 rozdziałów w monografiach, podręcznikach a także w raportach eksperckich. Warto podkreślić że po doktoracie kandydat uzyskał jako pierwszy autor sumaryczny IF = 16,993 oraz wysoką punktację całkowitego dorobku naukowego MNiSW = 573 pkt.

Ocena cyklu prac stanowiącego dorobek habilitacyjny

Podstawą ubiegania się o stopień naukowy doktora habilitowanego jest cykl powiązanych tematycznie pięciu artykułów naukowych, opublikowanych w latach 2017 -2019 stanowiących spójną całość, opatrzonych tytułem: **„Koszty pośrednie chorób i problemów zdrowotnych jako obciążenie gospodarcze społeczeństw”**.

W skład cyklu wchodzi następujące publikacje:

P1: Łyszczarz B, Nojszewska E. Productivity losses and public finance burden attributable to breast cancer in Poland, 2010-2014. BMC Cancer 2017; 17:676.

IF: 3,288 MNiSW: 30

P2: Łyszczarz B. Indirect costs and public finance consequences of heart failure in Poland,

2012-2015. BMC Public Health 2018; 18:1130.

IF: 2,567 MNiSW: 35

P3: Łyszczarz B. Indirect costs and incidence of caregivers' short-term absenteeism in Poland,

2006-2016. BMC Public Health 2019; 19:598.

IF: 2,567 MNiSW: 100

P4: Łyszczarz B. Production losses associated with premature mortality in 28

European Union countries. Journal of Global Health 2019; 9(2): 020418.

IF: 3,079 MNiSW: 100

P5: Łyszczarz B. Production losses associated with alcohol-attributable mortality in the European Union. International Journal of Environmental Research and Public Health 2019;16(19):3536.

IF: 2,468 MNiSW: 70

Łączna wartość współczynnika oddziaływania Impact Factor (IF) prac składających się na osiągnięcie naukowe wynosi 13,969, natomiast łączna liczba punktów MNiSW tych prac wynosi 335. Dr Błażej Łyszczarz jest jedynym autorem czterech z pięciu tych prac i pierwszym autorem publikacji dotyczącej kosztów pośrednich związanych z rakiem piersi opracowanej wspólnie z prof. dr hab Ewelina Nojszewska. Wszystkie prace wchodzące w skład cyklu powstały po uzyskaniu stopnia doktora nauk ekonomicznych.

Badania dotyczące oceny kosztów pośrednich w rozmaitych jednostkach chorobowych czy grupach chorób mają istotne znaczenie nie tylko poznawcze ale przede wszystkim praktyczne. Precyzyjna znajomość wielkości kosztów pośrednich, ich udziału w ogólnym bilansie kosztów związanych z ochroną zdrowia, oszacowanie strat wynikających dla produktywności z tytułu poszczególnych chorób/grup chorób ma istotne znaczenie zarówno z punktu widzenia zdrowia publicznego jak i ekonomii. Precyzyjne oszacowanie kosztów pośrednich wymaga uwzględnienia wielu kategorii składowych, zgromadzenia i analizy statystycznej danych zebranych z różnych wiarygodnych źródeł, zaś porównania międzynarodowe kosztów pośrednich bywają niekiedy bardzo trudne lub wręcz niemożliwe ze względu na różną metodykę badań.

Kandydat sformułował trzy zasadnicze cele badań :

- (1) oszacowanie kosztów pośrednich (strat produkcji) wybranych problemów zdrowotnych w Polsce i Europie; (2) identyfikacja strat sektora finansów publicznych związanych z wybranymi chorobami w Polsce; (3) stworzenie ram metodycznych umożliwiających porównywanie obciążenia kosztami pośrednimi w skali międzynarodowej.

W prezentowanych w cyklu pracach Kandydat analizował następujące kategorie kosztów pośrednich związanych z problemami zdrowotnymi :

- absenteizm chorych – nieobecność osób chorych w pracy;
- prezenteizm chorych – obniżona produktywność chorych obecnych w pracy;
- absenteizm opiekunów nieformalnych – nieobecność w pracy opiekunów osób chorych;
- prezenteizm opiekunów nieformalnych – obniżona produktywność obecnych w pracy opiekunów osób chorych;
- trwałą lub terminową niezdolność do pracy;
- przedwczesny zgon.

Zakres kategorii kosztów włączonych do analizy w poszczególnych publikacjach był zróżnicowany i zależał od zakresu tematycznego i podmiotowego badań oraz dostępności danych. Warto podkreślić że w badaniu dotyczącym kosztów pośrednich nowotworu piersi w Polsce [P1] oszacowano wszystkie ww. kategorie kosztowe. W analizie strat produkcji spowodowanych niewydolnością serca w Polsce [P2] nie uwzględniono prezenteizmu opiekunów nieformalnych zaś w publikacji [P3] dotyczącej krótkotrwałej absencji w pracy zawodowej przedstawiono wyniki szacowania kosztów wynikających tylko z absenteizmu opiekunów nieformalnych w Polsce. Badania dotyczące strat produktywności w krajach Unii Europejskiej wynikających z umieralności przedwczesnej (P4) oraz strat spowodowanych nadmierną konsumpcją alkoholu (P5) obejmują tylko koszty przedwczesnych zgonów. Badania, których wyniki przedstawiono w cyklu artykułów przeprowadzono przy użyciu danych retrospektywnych, z wykorzystaniem podejścia opartego na chorobowości (ang. *prevalence-based*) oraz „z góry na dół” (ang. *top-down*). W szacowaniu kosztów zastosowano metodę kapitału ludzkiego (ang. *human capital method*) oraz perspektywę społeczną, przy czym w badaniach [P1] i [P2] przeprowadzono również osobną analizę wpływu chorób na sytuację finansów publicznych. W przypadku wszystkich badań uwzględniono tylko koszty pośrednie związane z utratą produktywności w formalnej gospodarce, nie przeanalizowano natomiast kosztów związanych z pracą nieformalną, np. w gospodarstwach domowych. W badaniach [P1] i [P2] wykorzystano dane publikowane lub uzyskane bezpośrednio od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (ZUS) oraz Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego (absencja, niezdolność do pracy, wydatki na świadczenia z zakresu ubezpieczeń społecznych), a także publikowane przez Główny Urząd Statystyczny (zgony). W pozostałych pracach Autor wykorzystał sprawozdania ZUS (

praca P3), bazę danych Eurostatu (praca P4 oraz P5) oraz dane szacunkowe dotyczące liczby zgonów spowodowanych konsumpcją alkoholu wykonane w ramach *Global Burden of Disease Study 2016*. W przypadku każdego z badań przeprowadzono również analizę wrażliwości.

Jak wspomniano wcześniej, prace wchodzące w zakres dorobku habilitacyjnego dr BŁ zostały zakwalifikowane do publikacji w prestiżowych pismach naukowych o międzynarodowym zasięgu i wysokim (zwłaszcza w kontekście piśmiennictwa z zakresu zdrowia publicznego czy ekonomiki zdrowia) wskaźniku oddziaływania (IF w granicach 2,5 – 3,3) . Każda z prac cyklu habilitacyjnego zawiera elementy innowacyjne dotyczące zarówno zakresu analiz, jak i zastosowanej metodologii . Warto także podkreślić że prace wchodzące w zakres habilitacyjnego dorobku Kandydata zostały zauważone i docenione przez międzynarodową społeczność naukową o czym świadczy m.in. liczba cytowań omawianych publikacji (wg bazy Web of Science: 13,5, 2, 8,2). Największą liczbę cytowań zyskała praca poświęcona stratom produktywności oraz obciążeniom finansów publicznych związanych z rakiem piersi w Polsce w latach 2010-2014. W pracy tej Kandydat i wsp. zastosowali wszystkie wymienione uprzednio kryteria oceny kosztów pośrednich (6 kategorii) oraz oszacowali bardzo precyzyjnie skutki choroby dla finansów publicznych. Z racji wieloletnich zainteresowań zawodowych i naukowych Recenzenta uważam że do szczególnie interesujących w dorobku habilitacyjnym Kandydata prac należą także te dotyczące analizy kosztów pośrednich związanych z niewydolnością serca oraz spowodowanych przedwczesną umieralnością w 28 krajach Unii Europejskiej. W pracy dotyczącej kosztów pośrednich niewydolności serca w Polsce zwrócono m.in. uwagę na bardzo szybką rosnącą dynamikę tych kosztów i ich udział w PKB). Koszty pośrednie niewydolności serca w Polsce wyniosły 871,9 mln € w 2012 roku (0,224% PKB i 22,63 € *per capita*) i wzrosły do 945,3 mln € w 2015 roku (0,220% PKB i 24,59 € *per capita*). Dominującą kategorię kosztową stanowiły straty spowodowane zgonami, które w zależności od roku generowały 59,3%-63,4% wszystkich strat spowodowanych chorobą. Nieco ponad 20% kosztów pośrednich stanowiły straty spowodowane prezenteizmem chorych, natomiast 11,1%-14,2% – koszty niezdolności do pracy. Znaczenie absenteizmu, zarówno chorych jak i ich opiekunów, było natomiast niewielkie. Roczne wydatki na świadczenia społeczne związane z niewydolnością serca wyniosły w badanych okresie od 40,6 mln € do 45,6 mln € i większość tej kwoty stanowiły wydatki na renty z tytułu

niezdolności do pracy. Koszty świadczeń społecznych związanych z niewydolnością serca stanowiły 0,56%-0,59% wydatków ZUS-u na świadczenia z tytułu wszystkich chorób. Warto podkreślić że podobne szczegółowe analizy związane z kosztami pośrednimi niewydolności serca prowadzono do tej pory jedynie w USA , praca dr Łyszczarza jest pierwszą europejską publikacją na ten temat.

Celem publikacji *Production losses associated with premature mortality in 28 European Union countries* [P4] było oszacowanie strat produkcji związanych z przedwczesnymi zgonami w krajach Unii Europejskiej w 2015 roku. Nowatorskim wkładem tego badania jest stworzenie jednolitej i zarazem udoskonalonej metodyki szacowania kosztów zgonów pozwalającej na porównanie strat produkcji w grupie kilkudziesięciu krajów. Koszty pośrednie (straty produkcji) spowodowane przedwczesnymi zgonami w Unii Europejskiej w 2015 roku wyniosły 174,6 miliarda € wg parytetu siły nabywczej, co odpowiadało stratom rzędu 342,39 € *per capita*. Niestety, Polska znalazła się obok Bułgarii i Rumunii oraz Litwy, Łotwy i Estonii w gronie krajów ponoszących *per capita* najwyższe straty z tytułu przedwczesnej umieralności (zarówno szacowane jako odsetek PKB jak i *per capita*). Ponadto Polskę charakteryzował najwyższy ze wszystkich krajów EU udział mężczyzn (> 81 %) w stratach produktywności spowodowanych umieralnością przedwczesną. Całkowity koszt utraty produktywności z powodu przedwczesnej umieralności wyniósł w Polsce ponad 15,8 mlrd Euro (PPP) i 415 € *per capita*.

Cykl prac przedstawiony przez dr Błażeja Łyszczarza jako dorobek habilitacyjny stanowi wartościowy i oryginalny (w dużej mierze innowacyjny) dorobek naukowy, wyróżniający się pod względem poprawności metodologicznej, szerokiego zakresu analizowanych parametrów dotyczących kosztów pośrednich, a także pod względem obszernej dyskusji dotyczącej także implikacji praktycznych uzyskanych wyników badań. Autor przedstawia w sposób właściwy ograniczenia metodologiczne badań własnych. Silną stroną cyklu publikacji jest umiejętność właściwego wyboru i analizy porównawczej międzynarodowego piśmiennictwa, aktualnych danych epidemiologicznych, a także umiejętne wykorzystanie wiarygodnych źródeł danych. Autor cytuje w swoich publikacjach najważniejsze prace autorów polskich poświęcone problematyce zdrowotnej związanej z analizą kosztów leczenia, epidemiologii oraz nieliczne lecz istotne polskie prace poświęcone problematyce oszacowania kosztów pośrednich.

Każda z prac stanowiących element cyklu habilitacyjnego ma istotne walory poznawcze i praktyczne i w opinii Recenzenta mogą one stanowić także wartościowy materiał dydaktyczny w kształceniu (zwłaszcza podyplomowym) kadr medycznych, specjalistów z zakresu ekonomii, farmakoekonomiki i zdrowia publicznego.

Ocena pozostałych publikacji naukowych (nie zaliczonych do dorobku habilitacyjnego):

Jak wspomniano wcześniej po uzyskaniu doktoratu, dr Błażej Łyszczarz opublikował łącznie ponad 30 prac naukowych, w tym 21 prac oryginalnych, trzy prace poglądowe oraz 10 rozdziałów w monografiach, podręcznikach i raportach eksperckich. W dorobku naukowym po uzyskaniu stopnia doktora który nie wchodzi w zakres cyklu prac habilitacyjnych można wyróżnić cztery grupy publikacji :

- A. Analiza socjoekonomicznych determinant stanu zdrowia z zastosowaniem funkcji produkcji zdrowia (cztery publikacje)
- B. Analiza finansowania systemów opieki zdrowotnej na świecie (cztery publikacje)
- C. Ocena instytucjonalnych aspektów funkcjonowania współczesnych systemów opieki Zdrowotnej (trzy publikacje).
- D. Ocena zależności między wypadkami przy pracy a koniunkturą gospodarczą (dwie publikacje).

W każdej z tych grup prac można znaleźć publikacje wyróżniające się korzystnie pod względem wartości poznawczej, oryginalności a przede wszystkim pod względem walorów praktycznych. Do tej grupy należy z pewnością najczęściej cytowana praca dr Łyszczarza „Public-private Mix and Performance of Health Care Systems in CEE and CIS Countries” opublikowana na łamach Oeconomia Copernicana w 2016 roku (praca ta uzyskała wg bazy Web of Science 24 cytowania) wskazująca na istotne znaczenie finansowania ze środków publicznych dla sprawności systemu ochrony zdrowia w krajach Europy Środkowej i Wschodniej w okresie transformacji społeczno-ekonomicznej oraz eksponująca potencjalne zagrożenie dla zdrowia publicznego wynikające z rosnącego udziału mechanizmów rynkowych. Do grona najbardziej interesujących należy także praca „Gender bias and sex-based differences in health care efficiency In Polish regions” opublikowana w International Journal for Equity in Health

w 2017 roku wskazująca na nieuzasadnione względami zdrowotnymi różnice w dostępności świadczeń medycznych i opiece medycznej oferowanej w naszym kraju kobietom w porównaniu z mężczyznami oraz publikacja analizująca przyczyny ponownej hospitalizacji w okresie 30-dni od opuszczenia szpitala uniwersyteckiego w Bydgoszczy opublikowana z udziałem dr Łyszczarza w IJERPH w 2019 roku.

Poza pracą zawodową w Uniwersytecie Mikołaja Kopernika dr n ekon Błażej Łyszczarz realizuje istotną aktywność naukową i ekspercką w dwóch organizacjach pozarządowych (fundacjach): w Instytucie Innowacyjnej Gospodarki oraz w Instytucie Innowacji i Odpowiedzialnego Rozwoju, których najważniejszym celem statutowym jest działalność naukowa i badawczo-rozwojowa. W latach 2016-2018 dr BŁ był współpracownikiem, a następnie także członkiem Rady Programowej Fundacji Instytut Innowacyjna Gospodarka. Jako ekspert w obszarze zdrowia publicznego i ekonomii zdrowia był współautorem raportów eksperckich, przygotowywanych przez Instytut na zlecenie sektora farmaceutycznego i towarzystw naukowych. Od 2018 roku Kandydat jest członkiem Rady Naukowej oraz ekspertem Fundacji Instytut Innowacji i Odpowiedzialnego Rozwoju, w ramach której uczestniczy w realizacji projektów badawczych zleczanych przez sektor medyczny i farmaceutyczny oraz w działaniach statutowych Rady.

Z przedstawionej dokumentacji wynika że dr BŁ uczestniczył w przygotowaniu trzech wniosków o międzynarodowe granty badawcze, o które ubiega się lub ubiegał Instytut w ramach programu Horyzont 2020 : (1) *CRS – smart screening for cardio renal syndrome* składany przez 12 instytucji z 8 krajów Unii Europejskiej (2) *IMAGINE – Developing novel AI-based decision suport tools using health imaging data for stratifying patients and personalising cancer diagnosis and treatment*; (w ramach konsorcjum złożonego z 18 podmiotów z 7 krajów). Obecnie w fazie oceny znajduje się kolejny wniosek złożony w ramach programu Horyzont 2020: (3) *AI-based digital diagnosis support tools: Integrating multi-modal health data for stratifying patients and personalising lung cancer treatments*.

W ramach działalności w ww. instytucjach dr Łyszczarz uczestniczył w realizacji siedmiu projektów badawczych zleconych przez przedsiębiorstwa sektora medycznego i farmaceutycznego oraz towarzystwa naukowe:

1. Ocena strat ekonomicznych i kosztów leczenia nowotworów piersi, szyjki macicy i jajnika w Polsce (na zlecenie Roche Polska).

2. Ocena kosztów niewydolności serca w Polsce z perspektywy gospodarki państwa (na zlecenie Novartis Poland).
3. Straty ekonomiczne i koszty leczenia wybranych ośmiu nowotworów w województwie dolnośląskim w latach 2014-2016: Wnioski dla polityki zdrowotnej (na zlecenie Polskiego Towarzystwa Onkologicznego).
4. Ocena ekonomicznych kosztów i obciążenia społecznego zaburzeń siatkówki, ze szczególnym uwzględnieniem DME i AMD (na zlecenie Polskiego Towarzystwa Diabetyków, Retina AMD Polska i Bayer).
5. Ocena ekonomiczno-społecznych skutków zwiększenia dostępności innowacyjnych terapii na wczesnych etapach leczenia na przykładzie nowotworów oraz wprowadzenia skoordynowanej opieki medycznej (na zlecenie Roche Polska).
6. Ocena całkowitych społeczno-ekonomicznych kosztów występowania łuszczycy i łuszczycowego zapalenia stawów z perspektywy gospodarki państwa (na zlecenie Eli Lilly Polska).
7. Nowotwór płuca i oskrzela – innowacyjne metody leczenia i koszty gospodarcze (na zlecenie AstraZeneca, Bristol-Myers Squibb, Medtronic i Takeda)

Wyniki badań/analiz zrealizowanych w ramach ww. projektów zostały opublikowane w 7 raportach eksperckich pod redakcją prof. Eweliny Nojszewskej. Celem owych analiz, jak stwierdza w Autoreferacie dr Łyszczarz, była implementacja zmian systemowych w polskim systemie ochrony zdrowia oraz poprawa sytuacji pacjentów i poprawa dostępności społeczeństwa do innowacyjnych terapii. Oceniam bardzo wysoko wartość merytoryczną i poziom opracowania (także stronę graficzną) a zwłaszcza implikacje praktyczne tych raportów, których współautorami są uznani eksperci wywodzący się z środowisk medycznych (m.in. prof. Maciej Krzakowski i prof. Tadeusz Orłowski), ekonomicznych oraz zdrowia publicznego (m.in. dr Andrzej Śliwczyński z NFZ).

Tematyka większości z tych rozdziałów których autorem był dr BŁ obejmuje koszty pośrednie chorób, w tym nowotworów jajnika, szyjki macicy, sutka, jelita grubego, wątroby, oskrzela i płuca, gruczołu krokowego, pęcherza moczowego, choroby Hodgkina, szpiczaka mnogiego, a także straty produkcji spowodowane

niewydolnością serca, cukrzycowym obrzękiem płamki (DME), zwyrodnieniem płamki żółtej (AMD), łuszczycą oraz artropatią towarzyszącą łuszczycy i chorobom jelit.

Kandydat posiada bogaty dorobek konferencyjny, prezentował wyniki swoich badań na 23 konferencjach naukowych w kraju i za granicą, w tym na największych w Europie konferencjach ekonomii zdrowia (dwukrotnie: w Helsinkach w 2010 roku i w Maastricht w 2018 roku) i zdrowia publicznego (w Kopenhadze w 2011 roku i w Ljublanie w 2018 roku). Dwukrotnie prowadził sesje naukowe na międzynarodowych konferencjach, w tym na Europejskiej Konferencji Zdrowia Publicznego w Ljublanie w 2018 roku (sesja „Work and sickness absence”, wspólnie z prof. Gunnel Hensing z University of Gothenburg w Szwecji). Dr BŁ był także członkiem komitetu naukowego i jury oceniającego wystąpienia w ramach międzynarodowego kongresu dla młodych naukowców iMedic 2018.

Bardzo wysoko należy ocenić działalność recenzencką dr Łyszczarza. Z przedstawionej dokumentacji wynika, że przygotował do tej pory ponad 60 recenzji w uznanych zagranicznych czasopismach naukowych z obszaru zdrowia publicznego, ekonomii zdrowia i polityki zdrowotnej (m.in. International Journal for Equity in Health, BMJ Open, Global Health Research and Policy, International Journal of Environmental Research and Public Health, Journal of European Social Policy, PLOS One, BMC Health Services Research).

Od 2019 roku pełni funkcję redaktora (*Associate Editor*) w czasopiśmie BMC Health Services Research (IF=1,932), gdzie w ramach sekcji „Utilization, expenditure, economics and financing systems” czasopisma prowadzi proces recenzyjny (wybór recenzentów, podejmowanie decyzji w zakresie akceptacji manuskryptów do publikacji) na potrzeby redakcji czasopisma. Jest także członkiem rady redakcyjnej czasopism Global Health Research and Policy oraz Athens Journal of Health and Medical Sciences (AJHMS). Na prośbę redakcji AJHMS w 2016 roku redagował numer specjalny czasopisma dotyczący ekonomiki zdrowia.

Kandydat systematycznie doskonali kwalifikacje zawodowe, odbywa liczne kursy i szkolenia, które pozwalają doskonalić warsztat badawczy i podnosić jakość prowadzonych badań naukowych, m.in. szkolenia z zakresu prowadzenia przeglądów systematycznych i metaanaliz, statystyki oraz warsztatu pisania naukowego.

Działalność dydaktyczna i organizacyjna, osiągnięcia w pracy społecznej i działalności popularyzatorskiej.

Wysoko oceniam osiągnięcia dr n ekon Błażeja Łyszczarza w działalności dydaktycznej. Kandydat prowadzi zajęcia dydaktyczne ze studentami wszystkich wydziałów Collegium Medicum UMK, na 10 kierunkach studiów i w ramach kilkunastu przedmiotów (m.in. Ekonomia, Ekonomika zdrowia, Ekonomika i finansowanie w ochronie zdrowia, Farmakoeconomika, Ekonomika przedsiębiorstw, Przedsiębiorczość, Finanse publiczne). Jego praca dydaktyczna zyskuje regularnie bardzo wysokie oceny w anonimowych ankietach studenckich (wieloletnia średnia ocen w pięciostopniowej skali w granicach 4,90), podobnie Jego autorskie wykłady ogólnouniwersyteckie (Zdrowie i Ekonomia) są chętnie wybierane przez studentów różnych wydziałów. Kandydat był promotorem 27 prac magisterskich oraz recenzentem 85 prac dyplomowych studentów kierunku zdrowia publicznego Wydziału Nauk o Zdrowiu UMK. Godny podkreślenia jest także fakt że dr Łyszczarz był pięciokrotnie stypendystą Programu Erasmus (Erasmus +) w ramach którego odbył pięć tygodniowych wizyt dydaktycznych w uczelniach w Turcji, Estonii, Słowacji, Macedonii Północnej i prowadził zajęcia dydaktyczne ze studentami miejscowych uczelni.

Z uznaniem należy ocenić także osiągnięcia dr Błażeja Łyszczarza w działalności organizacyjnej w macierzystej Uczelni. Wśród najważniejszych należy wymienić pracę w charakterze sekretarza komisji rekrutacyjnej, działania związane z powołaniem nowych kierunków studiów na Wydziale Lekarskim (optometria, studia II stopnia) oraz studiów podyplomowych w zakresie dietetyki (żywienie kliniczne, żywienie zbiorowe, wspomaganie żywieniowe w sporcie i rekreacji) na Wydziale Nauk o Zdrowiu. Kandydat był lub jest członkiem wielu uczelnianych i wydziałowych rad i komisji, był również trzykrotnie członkiem komitetu organizacyjnego konferencji naukowych organizowanych przez Uniwersytet Mikołaja Kopernika. Warto także odnotować że dr BŁ był siedmiokrotnie nagradzany za działalność organizacyjną nagrodami zespołowymi i indywidualnymi a także wyróżnieniami Rektora UMK. Kandydat uczestniczy w działaniach na rzecz popularyzacji nauki i wiedzy ekonomicznej, jest m.in. autorem bloga ekonomicznego portalu EkonomiaZdrowia.pl.

Podsumowanie (wniosek końcowy) :

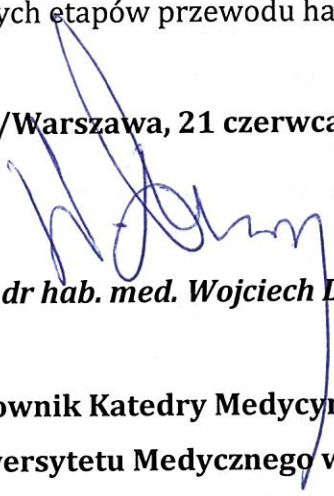
Dr nauk ekonomicznych Błażej Łyszczarz posiada bogaty pod względem ilościowym i wartościowy merytorycznie dorobek naukowy. Zarówno cykl publikacji habilitacyjnych jak i wiele innych publikacji naukowych oraz raportów eksperckich Kandydata stanowi istotny i twórczy wkład do rozwoju problematyki badań z zakresu ekonomii zdrowia i zdrowia publicznego.

Wyniki badań dr Błażeja Łyszczarza mają istotne walory poznawcze oraz praktyczne, są źródłem bardzo ważnych analiz dotyczących zwłaszcza kosztów ekonomicznych związanych z występowaniem wielu chorób przewlekłych, związanych z tymi chorobami obciążen społecznych i kosztów gospodarczych a także dostarczają ważnych argumentów przydatnych w kształtowaniu polityki zdrowotnej nie tylko naszego kraju ale także innych krajów europejskich. Kandydat posiada znaczące osiągnięcia w działalności dydaktycznej i kształceniu kadr medycznych (także poza granicami naszego kraju), jest również aktywnym uczestnikiem międzynarodowych gremiów badawczych.

Osiągnięcia Kandydata spełniają wymagania określone w Ustawie z dnia 20 lipca 2018 r Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U.z 2021 r) .

Biorąc powyższe, mam zaszczyt przedstawić Wysokiej Radzie Wydziału Nauk o Zdrowiu Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu moje poparcie dla wniosku o umożliwienie dr nauk ekonomicznych Błażewi Łyszczarzowi przystąpienia do dalszych etapów przewodu habilitacyjnego.

Łódź/Warszawa, 21 czerwca 2021

Prof. dr hab. med. Wojciech Drygas

**Kierownik Katedry Medycyny Społecznej i Zapobiegawczej
Uniwersytetu Medycznego w Łodzi**

**Kierownik Zakładu Epidemiologii, Prewencji Chorób Układu Krążenia i
Promocji Zdrowia Narodowego Instytutu Kardiologii w Warszawie**